

Projekta nosaukums	Jelgavas pils energoefektivitātes nodrošināšana
Projekta līgums Nr.	EKII – 1/1
Projekta finansētājs	Emisijas kvotu izsolīšanas instruments

Publikācija Nr.13

Projekta ieviešanas aktuālā informācija

Laika periodam no 01.07.2020. – 21.01.2021.

Jelgavas pils ir lielākā Baroka laika pils Baltijā, ko sāka būvēt 1738. gadā pēc slavenā arhitekta Frančesko Bartolomeo Rastrelli projekta. Pils tika nopostīta 2. Pasaules kara laikā, taču ir viena no nedaudzajām Kurzemes un Zemgales hercogistes (1562-1795) galvaspilsētas ēkām, kas saglabājusies no 1944. gadā sagrautās Jelgavas pilsētas. 20. gs. 50. gados tā atjaunota atbilstoši Latvijas Lauksaimniecības universitātes (toreizējās Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas) vajadzībām, kura atrodas pilī līdz pat mūsdienām.

Jelgavas pils renovācijas darbi bija plānoti jau iepriekšējās desmitgadēs, bet nebija izdevies tos īstenot finansējuma trūkuma dēļ. Kad 2014. gadā Latvijas Lauksaimniecības universitāti sāka vadīt rektore Irina Pilvere, Jelgavas pils atjaunošana tika izvirzīta kā viena no saimnieciskās darbības prioritātēm. Jau 2015. gadā Latvijas Lauksaimniecības universitāte ieguva Valsts Kultūrkapitāla fonda finansējumu pils renovācijas darbu projektēšanai, bet 2016. gadā iesniedza projekta iesniegumu darbu īstenošanai.

Kopš 2016. gada 30. septembra, kad saņemtas būvatļaujas būvdarbu uzsākšanai, baroka laika lielākā pils Baltijas valstīs kļuva par būvlaukumu. Līdz 2017. gada janvārim tika veikta Dienvidrietumu spārna bēniņu tīrīšana un ventilācijas kameru demontāža, elektrosmozes darbi, vēdināšanas sistēmas izbūve, logu uzmērīšana un saskaņošanas process. Darbi norisinājās vairākos posmos, vispirms, sakārtojot pils Dienvidrietumu stūri, un tad, pakāpeniski virzoties pretēji pulksteņrādītāja virzienam, darbi turpinājās LLU Aulā, Sudraba zālē un administratīvajā korpusā pils Austrumu spārnā.

2017. gada janvārī un februārī pils Dienvidrietumu spārnā, kas bija pirmais darbu veikšanas posms, tika veikta horizontālo un vertikālo ventilācijas gaisvadu izbūve, kā arī izņemtas pārdesmit logu iekšējās vārtnes un durvis, kas tālāk tika nogādātas uz remontu. Daļa logu šajā spārnā tika pilnībā nomainīti un uzstādīti jauni, bet daļu - remontēja. Tāpat šajos mēnešos turpinājās logu aiļu apsekošana, siltumizolācijas materiālu saskaņošana un siltināšanas darbu sagatavošana, kā arī norisinājās tehnoloģisko atvērumu saskaņošana un izbūve otrajā darbu posmā – pils Dienvidu spārnā, kur atrodas Latvijas Lauksaimniecības

universitātes Aula. **2017. gada marta otrajā pusē** turpinājās pils **atjaunošanas darbi** Dienvidrietumu spārnā un daļēji arī ēkas Dienvidu spārna ārpusē.

Tā kā 2018. gada vasarā **Austrumu fasādes daļā tika atklātas papildus plaisas**, aizkavējās fasādes atjaunošanas darbi. Universitāte **piesaistīja būvkonstruktoru**, kas veica fasādes apsekošanu un sniedza risinājumus fasādes nostiprināšanai.

Kopumā līdz 2018. gada 31. decembrim būvdarbi pabeigti 57% apmērā no visa plānotā apjoma. Jelgavas pils būvdarbi energoefektivitātes paaugstināšanai pabeigti 59% apmērā un fasādes atjaunošanas darbi 51% apmērā no plānotā apjoma.

Paralēli energoefektivitātes darbiem notika vairāku **pils telpu vienkāršotas renovācijas**, lai tās veidotu **modernu studiju un zinātnes infrastruktūru**. Būtiskākie **ieguldījumi telpu atjaunošanā tika īstenoti** LLU Bioekonomikas un ilgtspējīgo resursu vadības centrā, kas atrodas pils Dienvidaustrumu spārna 2. stāvā, kur darbi tika pabeigti 2018. gada pirmajā pusgadā. **Tie īstenoti Eiropas Savienības projekta "LLU un tās pārraudzībā esošo zinātnisko institūciju pētniecības, attīstības infrastruktūras un institucionālās kapacitātes stiprināšana"** (Nr. 1.1.1.4./17/I/003). Atbilstoši tam, Latvijas Lauksaimniecības universitātes zinātnes infrastruktūras attīstībā līdz 2021. gadam kopumā tika ieguldīti 16 721 153 eur. To paredz vienošanās starp Latvijas Lauksaimniecības universitāti un Centrālo finanšu līgumu aģentūru.

Savukārt **2019. gada vasarā Jelgavas pili turpinājās fasāžu atjaunošanas darbi** - Austrumu, Ziemeļu un Rietumu fasādēs. **Kopumā līdz 2019. gada 31. decembrim** būvdarbi tika pabeigti 93% apmērā no visa plānotā apjoma. Jelgavas pils būvdarbi energoefektivitātes paaugstināšanai pabeigti 93% apmērā un fasādes atjaunošanas darbi 91% apmērā no plānotā apjoma.

2020. gada pavasarī notika darbi Austrumu fasādes galveno kāpņu atjaunošanā, bet **2020. gada decembrī** noslēdzās vērīenīgie remontdarbi.

Kopumā četrus gadus laikā pilī izbūvēta ventilācijas sistēma, uzstādot rekuperācijas sistēmu, kas nodrošina kvalitatīvu gaisa apmaiņu. **Rekuperācijas sistēmas vadība** tiek nodrošināta attālināti, ņemot vērā pils iekštelpu klimatu. **Savukārt pils bēniņos uzstādītas** 14 rekuperācijas iekārtas un ventilācijas sistēma izbūvēta visās pils telpās, ņemot vērā katras telpas unikālītāti. Bēniņi nosiltināti ar beramo vati un izbūvētas laipas, kas turpmāk nodrošinās piekļuvi ventilācijas iekārtām.

Paralēli ventilācijas sistēmas izbūvei pilī ir izgatavotas un **atjaunotas 26 ārdurvis un 6 balkona durvis**, kā arī **izgatavots 701 jauns logs, atjaunoti un restaurēti 79 logi un restaurēti 16 logi**. Tādējādi plānots ievērojami samazināt ēkas siltumenerģijas zudumus.

Projekta ietvaros arī atjaunoti četri pils balkoni, Austrumu fasādes kāpnes, nostiprinot konstrukciju un ieklājot jaunu granīta segumu, un izgatavoti jauni, meistara kalti vārti Ziemeļu caurbrauktuvei.

Apjomīgos būvdarbus Jelgavas pili veica Pilnsabiedrība "PST un ARMS" un būvdarbu vadītājs bija Mindaugas Matas. Autoruzraudzību nodrošināja SIA "Arhitektūra un vide" autoruzraugs Liesma Markova un SIA "Lūsis V" autoruzraugs Dzintars Grīvnieks. Būvuzraudzību veica SIA "Būves un būvsistēmas" būvuzraugs Nikolajs Jankovskis.

Projekta mērķis bija valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa Nr. 5153 "Jelgavas pils ar parku", kas atrodas Lielā ielā 2, Jelgavā, energoefektivitātes uzlabošana - sasniegt oglekļa dioksīda emisijas samazinājumu 131121.53 kg CO² gadā un enerģijas patēriņu apkurei, kas uz ēku aprēķina platību pēc projekta īstenošanas beigām nepārsniegs 63.28 kWh/m² gadā. Tādējādi

Jelgavas pilī tika veikta logu un durvju nomaiņa, bēniņu siltināšana, atjaunota ēkas fasāde un ventilācijas sistēma.

Renovācijas darbi notiek projekta (nr. EKII – 1/1) ietvaros, ko finansēja Emisijas kvotu izsolīšanas instruments. Kopējās projekta izmaksas - 7 092 850,23 eur, no kura Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta līdzfinansējuma apjoms - EUR 4 000 000,00 eur un 3 092 850,23 eur ir Zemkopības ministrijas finansējums.

Renovācijas darbi notiek projekta "Jelgavas pils energoefektivitātes nodrošināšana" (nr. EKII – 1/1) ietvaros

Projekta īstenošanas rezultātā Jelgavas pilī jāsasniedz:

- oglekļa dioksīda emisijas samazinājums pēc projekta īstenošanas beigu termiņa vismaz 131121.53 kg CO₂ gadā;
- enerģijas patēriņš apkurei uz ēku aprēķina platību pēc projekta īstenošanas beigu termiņa nepārsniedz 63.28 kWh/m² gadā.

Informācija sagatavota 20/01/2021